Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο
2024-2029

Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων

2025/2133(INI)

17.7.2025

ΣΧΕΔΙΟ ΕΚΘΕΣΗΣ

σχετικά με την εξέταση των αλυσίδων υπεργολαβίας και του ρόλου των διαμεσολαβητών με στόχο την προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων (2025/2133(INI))

Επιτροπή Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων

Εισηγητής: Johan Danielsson

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

Σελίδα

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ.....3

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ.....9

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΔΗΛΩΣΗ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ 11

ΠΡΟΤΑΣΗ ΨΗΦΙΣΜΑΤΟΣ ΤΟΥ ΕΥΡΩΠΑΪΚΟΥ ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΙΟΥ

σχετικά με την εξέταση των αλυσίδων υπεργολαβίας και του ρόλου των διαμεσολαβητών με στόχο την προστασία των δικαιωμάτων των εργαζομένων (2025/2133(INI))

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο,

– έχοντας υπόψη τον ευρωπαϊκό πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων,

– έχοντας υπόψη την οδηγία 96/71/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 16ης Δεκεμβρίου 1996, σχετικά με την απόσπαση εργαζομένων στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών[1], όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία (ΕΕ) 2018/957,

– έχοντας υπόψη την οδηγία 2014/67/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαΐου 2014, για την εφαρμογή της οδηγίας 96/71/ΕΚ σχετικά με την απόσπαση εργαζομένων στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών και την τροποποίηση του κανονισμού (ΕΕ) αριθ. 1024/2012 σχετικά με τη διοικητική συνεργασία μέσω του Συστήματος Πληροφόρησης για την εσωτερική αγορά («κανονισμός IMI»)[2],

– έχοντας υπόψη την οδηγία 2011/36/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 5ης Απριλίου 2011, για την πρόληψη και την καταπολέμηση της εμπορίας ανθρώπων και για την προστασία των θυμάτων της, καθώς και για την αντικατάσταση της απόφασης-πλαίσιο 2002/629/ΔΕΥ του Συμβουλίου, όπως τροποποιήθηκε με την οδηγία (ΕΕ) 2024/1712[3],

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής, της 30ής Απριλίου 2024, σχετικά με την εφαρμογή και την εκτέλεση της οδηγίας (ΕΕ) 2018/957 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 28ης Ιουνίου 2018, για την τροποποίηση της οδηγίας 96/71/ΕΚ σχετικά με την απόσπαση εργαζομένων στο πλαίσιο παροχής υπηρεσιών (COM(2024)0320),

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής, της 26ης Μαΐου 2025, με τίτλο «Αξιολόγηση της Ευρωπαϊκής Αρχής Εργασίας (ΕΑΕ)» (COM(2025)0256),

– έχοντας υπόψη την ανακοίνωση της Επιτροπής, της 3ης Δεκεμβρίου 2020, με τίτλο «Στρατηγικό πλαίσιο της ΕΕ για την υγεία και την ασφάλεια στην εργασία κατά την περίοδο 2021-2027 — Ασφάλεια και υγεία στην εργασία σε έναν μεταβαλλόμενο κόσμο εργασίας» (COM(2021)0323), συμπεριλαμβανομένης της προσέγγισης του «οράματος για μηδενικές απώλειες» όσον αφορά τους θανάτους που συνδέονται με την εργασία στην ΕΕ,

– έχοντας υπόψη τη δημοσίευση της Επιτροπής, του Μαΐου 2020, με τίτλο «Making Socially Responsible Public Procurement Work — 71 Good Practice Cases» (Αποτελεσματικές κοινωνικά υπεύθυνες δημόσιες συμβάσεις — 71 περιπτώσεις ορθής

[1] ΕΕ L 18 της 21.1.1997, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/1996/71/oj.
[2] ΕΕ L 159 της 28.5.2014, σ. 11, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2014/67/oj.
[3] ΕΕ L 101 της 15.4.2011, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2011/36/oj.

πρακτικής)[4],

– έχοντας υπόψη την έκθεση της ΕΑΕ του 2025 με τίτλο «Posting of third-country nationals: Contracting chains, recruitment patterns, and enforcement issues» (Απόσπαση υπηκόων τρίτων χωρών: αλυσίδες συμβάσεων, πρότυπα προσλήψεων και ζητήματα επιβολής)[5],

– έχοντας υπόψη την έκθεση της ΕΑΕ, του Φεβρουαρίου 2023, με τίτλο «Cooperation practices, possibilities and challenges between Member States — specifically in relation to the posting of third-country nationals» (Πρακτικές, δυνατότητες και προκλήσεις συνεργασίας μεταξύ των κρατών μελών — ιδίως σε σχέση με την απόσπαση υπηκόων τρίτων χωρών)[6],

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Ευρωπόλ, του Δεκεμβρίου 2024, με τίτλο «Leveraging legitimacy: How the EU's most threatening criminal networks abuse legal business structures» (Αποκτώντας νομιμοποίηση: πώς τα απειλητικότερα εγκληματικά δίκτυα της ΕΕ εκμεταλλεύονται νόμιμες επιχειρηματικές δομές),

– έχοντας υπόψη το άρθρο 10 των κατευθυντήριων γραμμών της Διεθνούς Οργάνωσης Εργασίας (ΔΟΕ) σχετικά με τις γενικές αρχές της επιθεώρησης εργασίας,

– έχοντας υπόψη τη σύμβαση της ΔΟΕ σχετικά με τα ιδιωτικά γραφεία απασχόλησης (Σύμβαση αριθ. 181, 1997),

– έχοντας υπόψη τη σύμβαση της ΔΟΕ για την ασφάλεια και την υγεία στον τομέα των κατασκευών (Σύμβαση αριθ. 167, 1988),

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 25ης Νοεμβρίου 2021 σχετικά με τη θέσπιση ευρωπαϊκού διαβατηρίου κοινωνικής ασφάλισης για τη βελτίωση της ψηφιακής επιβολής των δικαιωμάτων κοινωνικής ασφάλισης και μιας δίκαιης κινητικότητας[7],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 13ης Μαρτίου 2025 σχετικά με τις κοινωνικές πτυχές και τις πτυχές απασχόλησης των διαδικασιών αναδιάρθρωσης: η ανάγκη να προστατεύονται οι θέσεις εργασίας και τα δικαιώματα των εργαζομένων[8],

– έχοντας υπόψη το ψήφισμά του της 18ης Ιανουαρίου 2024 σχετικά με την αναθεώρηση της εντολής της Ευρωπαϊκής Αρχής Εργασίας[9],

– έχοντας υπόψη τη δήλωση της La Hulpe, της 16ης Απριλίου 2024, σχετικά με το μέλλον του ευρωπαϊκού πυλώνα κοινωνικών δικαιωμάτων,

– έχοντας υπόψη την έκθεση του Enrico Letta, της 17ης Απριλίου 2024, με τίτλο «Much more than a Market – speed, security, solidarity: empowering the Single Market to deliver a sustainable future and prosperity for all EU Citizens (Πολύ περισσότερο από

[4] https://data.europa.eu/doi/10.2826/844552.
[5] https://www.ela.europa.eu/sites/default/files/2025-03/ELA-posting-third-country-nationals-report.pdf.
[6] https://www.ela.europa.eu/sites/default/files/2023-04/ela-report-posting-third-country-nationals.pdf.
[7] ΕΕ C 224 της 8.6.2022, σ. 81.
[8] ΕΕ C, C/2025/3156, 20.6.2025, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2025/3156/oj.
[9] ΕΕ C, C/2024/5741, 17.10.2024, ELI: http://data.europa.eu/eli/C/2024/5741/oj.

μια απλή αγορά — Ταχύτητα, ασφάλεια, αλληλεγγύη: ενδυνάμωση της ενιαίας αγοράς για την επίτευξη βιώσιμου μέλλοντος και ευημερίας για όλους τους πολίτες της ΕΕ) (εφεξής «έκθεση Letta»),

– έχοντας υπόψη το έγγραφο θέσης, της 14ης Φεβρουαρίου 2025, των Κάτω Χωρών, του Βελγίου, της Δανίας, της Γερμανίας, της Ιταλίας, της Λετονίας και του Λουξεμβούργου σχετικά με τις προτεραιότητες πολιτικής της ΕΕ για την Επιτροπή της περιόδου 2024-2029 και τη δίκαιη απόσπαση υπηκόων τρίτων χωρών,

– έχοντας υπόψη τις εθνικές στρατηγικές για την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης, της αναγκαστικής εργασίας και της αδήλωτης εργασίας[10],

– έχοντας υπόψη το άρθρο 55 του Κανονισμού του,

– έχοντας υπόψη τη γνωμοδότηση της Επιτροπής Εσωτερικής Αγοράς και Προστασίας των Καταναλωτών,

– έχοντας υπόψη την έκθεση της Επιτροπής Απασχόλησης και Κοινωνικών Υποθέσεων (A10-0000/2025),

Α. λαμβάνοντας υπόψη ότι η εργασιακή εκμετάλλευση και κακοποίηση στην αγορά εργασίας της ΕΕ αποτελεί διαδεδομένο και επιτακτικό πρόβλημα, το οποίο αποτυπώνεται με διαφορετική ορολογία, όπως, μεταξύ άλλων, έγκλημα που σχετίζεται με την εργασία, αδήλωτη εργασία, παραοικονομία, κοινωνικό ντάμπινγκ, εργασιακή εκμετάλλευση και σύγχρονη δουλεία·

Β. λαμβάνοντας υπόψη ότι η Ευρωπόλ επισημαίνει ότι το 86 % των πλέον απειλητικών εγκληματικών δικτύων χρησιμοποιούν νόμιμες επιχειρηματικές δομές στο πλαίσιο της εγκληματικής τους δράσης·

Γ. λαμβάνοντας υπόψη ότι κοινή μεταβλητή στους περισσότερους τομείς, στους οποίους ελλοχεύει υψηλός κίνδυνος εργασιακής εκμετάλλευσης, είναι η υψηλή ένταση εργασίας, σε συνδυασμό με την εξάρτηση από μακρές και πολύπλοκες αλυσίδες υπεργολαβίας, με την παρουσία καταχρηστικών διαμεσολαβητών εργασίας, καθώς και με την ισχυρή εξάρτηση από αποσπασμένους εργαζόμενους, μετακινούμενους εργαζόμενους της ΕΕ και υπηκόους τρίτων χωρών·

Δ. λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με την ΕΑΕ, η απόσπαση υπηκόων τρίτων χωρών αυξάνεται, με έναν στους τέσσερις αποσπασμένους εργαζόμενους το 2022 να είναι υπήκοος τρίτης χώρας·

Ε. λαμβάνοντας υπόψη ότι η υπεργολαβία αποτελεί αποτελεσματική και σημαντική πρακτική σε πολλούς τομείς, διευκολύνοντας την πρόσβαση σε εξειδικευμένη εμπειρογνωσία· λαμβάνοντας, ωστόσο, υπόψη ότι οι μακρές και πολύπλοκες αλυσίδες

[10] Βλέπε, για παράδειγμα: το «Nationaler Aktionsplan gegen Arbeitsausbeutung und Zwangsarbeit» του γερμανικού Ομοσπονδιακού Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Υποθέσεων (2025)· το «Piano nazionale per la lotta al lavoro sommerso» του ιταλικού Υπουργείου Εργασίας και Κοινωνικών Πολιτικών (2022)· το «Plan de Acción contra el Trabajo Forzoso» του ισπανικού Υπουργείου Ένταξης, Κοινωνικής Ασφάλισης και Μετανάστευσης (2021)· το «Nationell strategi mot arbetslivskriminalitet» (2022) της σουηδικής κυβέρνησης και, επίσης, το «Strategi mot arbeidslivskriminalitet» της νορβηγικής κυβέρνησης (2021).

υπεργολαβίας μπορούν να αυξήσουν τους κινδύνους που σχετίζονται με την απάτη, τη διείσδυση του εγκλήματος, την υγεία και την ασφάλεια των εργαζομένων στην εργασία, καθώς και τον αθέμιτο ανταγωνισμό για τις επιχειρήσεις, ιδίως τις μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις (ΜΜΕ)·

ΣΤ. λαμβάνοντας υπόψη ότι ορισμένα κράτη μέλη έχουν θεσπίσει νομοθεσία που περιορίζει την έκταση των αλυσίδων υπεργολαβίας σε ορισμένους τομείς· λαμβάνοντας υπόψη ότι, σύμφωνα με την Επιτροπή, ο περιορισμός των επιπέδων υπεργολαβίας και η επέκταση της ευθύνης των υπεργολάβων σε ολόκληρη την αλυσίδα αποτελεί ορθή πρακτική για τα κράτη μέλη· λαμβάνοντας υπόψη ότι υπάρχουν, επίσης, επιχειρήσεις που έχουν περιορίσει οικειοθελώς την έκταση των αλυσίδων υπεργολαβίας τους·

Ζ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η πρακτική της εργασιακής διαμεσολάβησης δεν ορίζεται από το δίκαιο και μπορεί να λάβει πολλές μορφές, οι οποίες καλύπτουν από μεγαλύτερες εδραιωμένες εταιρείες έως μεμονωμένους υπεύθυνους προσλήψεων, άτυπους μεσίτες ή ακόμη και διαμεσολαβητές εποχικά εργαζομένων·

Η. λαμβάνοντας υπόψη ότι οι διαμεσολαβητές εργασίας, οι οποίοι δεν είναι ούτε εγγεγραμμένοι, ούτε αδειοδοτημένοι ούτε πιστοποιημένοι, χρησιμοποιούνται συχνά για να συγκαλύψουν και να παρακάμψουν την εργατική νομοθεσία και την ευθύνη των εργοδοτών·

Θ. λαμβάνοντας υπόψη ότι η διαδικασία ρύθμισης των αλυσίδων υπεργολαβίας και των διαμεσολαβητών εργασίας σε εθνικό επίπεδο μπορεί να είναι χρονοβόρα και δύσκολη για τα κράτη μέλη, ιδίως λόγω των νομικών ασαφειών που απορρέουν από τους κανόνες της εσωτερικής αγοράς·

Πρόληψη της εργασιακής εκμετάλλευσης

1. τονίζει την ανάγκη για μια ολοκληρωμένη ευρωπαϊκή προσέγγιση όσον αφορά την εργασιακή εκμετάλλευση εν γένει και τις καταχρηστικές μορφές υπεργολαβίας και εργασιακής διαμεσολάβησης ειδικότερα, και ζητεί, ως εκ τούτου, μια ευρωπαϊκή στρατηγική για την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης·

2. εκφράζει τη λύπη του για την έλλειψη νομικής σαφήνειας όσον αφορά τη δυνατότητα των κρατών μελών να ρυθμίζουν τις μακρές και πολύπλοκες αλυσίδες υπεργολαβίας· καλεί την Επιτροπή να καταστήσει σαφές ότι οι κανόνες της εσωτερικής αγοράς της ΕΕ δεν εμποδίζουν τα κράτη μέλη να θεσπίσουν νομοθεσία για την αντιμετώπιση των μακρών και πολύπλοκων αλυσίδων υπεργολαβίας, συμπεριλαμβανομένης της απαίτησης για άμεσες εργασιακές σχέσεις σε τομείς υψηλού κινδύνου, όπου αυτό είναι εφικτό και αιτιολογείται με βάση αποδεικτικά στοιχεία·

3. επαναλαμβάνει την έκκλησή του[11] προς την Επιτροπή να εξετάσει το ενδεχόμενο θέσπισης οδηγίας-πλαισίου για την αντιμετώπιση των προκλήσεων που σχετίζονται με καταχρηστικές μορφές υπεργολαβίας και εργασιακής διαμεσολάβησης στην Ευρώπη και, μέσω της εν λόγω οδηγίας-πλαισίου, να θεσπίσει ένα γενικό νομικό πλαίσιο, το οποίο θα περιορίζει την υπεργολαβία και θα διασφαλίζει την από κοινού και εις ολόκληρον ευθύνη στο σύνολο της αλυσίδας υπεργολαβίας, καθώς και να θεσπίσει

[11] Ψήφισμα της 13ης Μαρτίου 2025.

μέτρα που θα ρυθμίζουν τον ρόλο και τις ευθύνες των διαμεσολαβητών εργασίας, πέρα των εταιρειών προσωρινής απασχόλησης·

4. τονίζει ότι οι εθνικές και περιφερειακές πολιτικές για τον περιορισμό των επιπέδων υπεργολαβίας ξεκινούν συχνά από κοινού από τους κοινωνικούς εταίρους, συμπεριλαμβανομένων των εκπροσώπων των ΜΜΕ· καλεί την Επιτροπή να υποβάλει προτάσεις για τον καθορισμό ενός γενικού κανόνα που θα περιορίζει την υπεργολαβία σε δύο επίπεδα κατ' ανώτατο όριο κάτω από τον κύριο ανάδοχο για τομείς με υψηλό κίνδυνο εργασιακής εκμετάλλευσης· τονίζει ότι ο προσδιορισμός των εθνικών τομέων υψηλού κινδύνου και η θέσπιση διαδικασίας παρέκκλισης από τον γενικό κανόνα, όπου αυτό δικαιολογείται δεόντως, θα πρέπει να αποτελεί ευθύνη των κρατών μελών σε συνεργασία με τους κοινωνικούς εταίρους·

5. σημειώνει ότι η αυξανόμενη χρήση υπεργολαβίας για βασικές επιχειρηματικές δραστηριότητες μπορεί να οδηγήσει σε κατακερματισμένους χώρους εργασίας και σε μεγαλύτερη έκθεση των εργαζομένων σε περισσότερες ώρες, χαμηλότερους μισθούς και εργασιακή ανασφάλεια· καλεί, στο πλαίσιο αυτό, την Επιτροπή να διασφαλίσει την ίση μεταχείριση για ίση εργασία και να προωθήσει την άμεση απασχόληση στους τομείς που εκδηλώνονται αυτοί οι κίνδυνοι·

6. εκφράζει την ανησυχία του για την έλλειψη νομικής σαφήνειας όσον αφορά τη διαφοροποίηση μεταξύ πραγματικών και δόλιων αποσπάσεων υπηκόων τρίτων χωρών· καλεί την Επιτροπή, σύμφωνα με την έκθεση Letta, να επανεξετάσει τις προκλήσεις που αφορούν την επιβολή και να αναλάβει την κατάλληλη πρωτοβουλία για την κάλυψη των νομοθετικών κενών που εντοπίστηκαν·

7. τονίζει την ανάγκη για καλύτερη ρύθμιση των διαμεσολαβητών της αγοράς εργασίας· καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει ότι οι διαμεσολαβητές εργασίας που δραστηριοποιούνται στην ΕΕ καλύπτονται από συστήματα καταχώρισης και αδειοδότησης, και, σύμφωνα με τη σύμβαση αριθ. 181 της ΔΟΕ, να απαγορεύσει στους διαμεσολαβητές εργασίας να χρεώνουν τους εργαζόμενους με τυχόν τέλη ή δαπάνες, άμεσα ή έμμεσα, εν όλω ή εν μέρει·

Επιβολή και έλεγχος

8. τονίζει την ανάγκη για αποτελεσματικά και με επαρκείς πόρους συστήματα επιβολής και ελέγχου με στόχο την καταπολέμηση της εργασιακής εκμετάλλευσης· εκφράζει την ικανοποίησή του για την έκθεση αξιολόγησης της Επιτροπής σχετικά με την ΕΑΕ και επαναλαμβάνει την έκκλησή του[12] προς την Επιτροπή να ενισχύσει την εντολή της ΕΑΕ·

9. υπενθυμίζει ότι η οδηγία 2006/22/ΕΚ[13] προβλέπει ήδη ελάχιστους κανόνες για τον έλεγχο της συμμόρφωσης με την κοινωνική νομοθεσία στον τομέα των οδικών μεταφορών και καλεί την Επιτροπή να υποβάλει νομοθετική πρωτοβουλία που θα

[12] Ψήφισμα της 18ης Ιανουαρίου 2024.
[13] Οδηγία 2006/22/ΕΚ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, της 15ης Μαρτίου 2006, για καθορισμό ελάχιστων προϋποθέσεων για την εφαρμογή των κανονισμών (ΕΟΚ) αριθ. 3820/85 και (ΕΟΚ) αριθ. 3821/85 του Συμβουλίου σχετικά με την κοινωνική νομοθεσία όσον αφορά δραστηριότητες οδικών μεταφορών και για την κατάργηση της οδηγίας 88/599/ΕΟΚ του Συμβουλίου (ΕΕ L 102 της 11.4.2006, σ. 35, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2006/22/oj).

απαιτεί από τα κράτη μέλη να διασφαλίζουν επαρκή ελάχιστη ικανότητα επιθεώρησης της εργασίας για όλους τους τομείς υψηλού κινδύνου, σύμφωνα με το κριτήριο αναφοράς της ΔΟΕ για τουλάχιστον έναν επιθεωρητή εργασίας ανά 10 000 εργαζόμενους·

10. επαναλαμβάνει την έκκλησή του[14] για ταχεία ανάπτυξη του συστήματος του ευρωπαϊκού διαβατηρίου κοινωνικής ασφάλισης (ESSPASS) και για βελτιωμένη ψηφιακή επιβολή των δικαιωμάτων κοινωνικής ασφάλισης και δίκαιη κινητικότητα, συμπεριλαμβανομένων της επαλήθευσης σε πραγματικό χρόνο και της ανταλλαγής πληροφοριών μεταξύ των αρχών επιβολής, καθώς και της ενσωμάτωσης του ESSPASS στα υφιστάμενα εθνικά συστήματα καρτών εργασίας·

Επιβολή κυρώσεων για την εργασιακή εκμετάλλευση

11. σημειώνει με ανησυχία ότι τα άτομα που υπόκεινται σε απαγορεύσεις άσκησης εμπορικής δραστηριότητας σε ένα κράτος μέλος μπορούν να παρακάμπτουν τους εθνικούς περιορισμούς με την καταχώριση και τη λειτουργία μιας επιχείρησης σε άλλο κράτος μέλος, υπονομεύοντας έτσι την ενιαία αγορά· καλεί την Επιτροπή να διασφαλίσει την αυτόματη αμοιβαία αναγνώριση των απαγορεύσεων άσκησης εμπορικής δραστηριότητας μεταξύ των κρατών μελών, καθώς και την έγκαιρη και ασφαλή ανταλλαγή σχετικών πληροφοριών μεταξύ των κρατών μελών·

12. εκφράζει την ικανοποίησή του για τη χρήση κοινωνικών αιρεσιμοτήτων στα εθνικά και ευρωπαϊκά χρηματοδοτικά καθεστώτα και προγράμματα που συνδέουν τις πληρωμές με τον σεβασμό των δικαιωμάτων των εργαζομένων· καλεί την Επιτροπή να αξιοποιήσει την εμπειρία από την ένταξη της κοινωνικής αιρεσιμότητας στην κοινή γεωργική πολιτική, προκειμένου να διασφαλίσει ότι τα χρηματοδοτικά προγράμματα της ΕΕ περιλαμβάνουν αιρεσιμότητες σχετικά με τα ευρωπαϊκά πρότυπα εργασίας·

°

° °

13. αναθέτει στην Πρόεδρό του να διαβιβάσει το παρόν ψήφισμα στο Συμβούλιο και στην Επιτροπή.

[14] Ψήφισμα της 25ης Νοεμβρίου 2021.

ΑΙΤΙΟΛΟΓΙΚΗ ΕΚΘΕΣΗ

Οι εργαζόμενοι σε τομείς όπως οι κατασκευές, η γεωργία, η οικιακή εργασία, οι μεταφορές και η εφοδιαστική, η επεξεργασία κρέατος και τροφίμων, οι υπηρεσίες καθαρισμού, η φιλοξενία και η παροχή φροντίδας αποτελούν τη ραχοκοκαλιά της οικονομίας μας. Ταυτόχρονα, στις περισσότερες ευρωπαϊκές χώρες, αυτοί ακριβώς είναι οι τομείς που πλήττονται από επίμονα επίπεδα κατάχρησης, εκμετάλλευσης και δόλιου ανταγωνισμού, βλάπτοντας τόσο τους εργαζόμενους όσο και τις νόμιμες επιχειρήσεις, ιδίως τις ΜΜΕ.

Αρκετά τραγικά περιστατικά στον χώρο εργασίας τα τελευταία χρόνια σε όλα τα κράτη μέλη έχουν αποκαλύψει το πραγματικό ανθρώπινο κόστος που συνεπάγεται η απώλεια του ελέγχου σχετικά με το ποιος φέρει την τελική ευθύνη για τη διασφάλιση της συμμόρφωσης με τα βασικά πρότυπα υγείας και ασφάλειας και απασχόλησης, γεγονός που εγείρει θεμελιώδεις ανησυχίες σχετικά με τη νομική λογοδοσία, την ιχνηλασιμότητα και τον έλεγχο των συνθηκών εργασίας.

Ταυτόχρονα, η Ευρωπόλ έχει προειδοποιήσει ότι σχεδόν όλα τα πλέον απειλητικά εγκληματικά δίκτυα της Ευρώπης χρησιμοποιούν νόμιμες επιχειρηματικές δομές για να αποκτήσουν πρόσβαση στην ευρωπαϊκή οικονομία, με τους τομείς της εφοδιαστικής, των επιχειρήσεων έντασης μετρητών και των κατασκευών να πλήττονται ιδιαίτερα.

Στο σημερινό τοπίο της ασφάλειας, η έλλειψη εποπτείας μπορεί επίσης να προσφέρει ευκαιρίες σε εχθρικούς παράγοντες που επιδιώκουν να αποκτήσουν πληροφορίες για τις υποδομές ζωτικής σημασίας ή να υπονομεύσουν τη λειτουργία τους ή να αποκτήσουν πρόσβαση σε ευαίσθητους από άποψη ασφάλειας χώρους εργασίας.

Η εργασιακή εκμετάλλευση και οι κίνδυνοι που αυτή ενέχει για τους ευρωπαϊκούς χώρους εργασίας δεν οφείλονται σε έναν μόνο παράγοντα. Ωστόσο, υπάρχουν ορισμένες μεταβλητές που επανεμφανίζονται διαρκώς στις εθνικές και ευρωπαϊκές μελέτες, καθώς και στις εκθέσεις των αρχών επιβολής. Μία από αυτές είναι η αυξανόμενη εξάρτηση από μακρές και πολύπλοκες αλυσίδες υπεργολαβίας και η άλλη είναι η ύπαρξη καταχρηστικής εργασιακής διαμεσολάβησης. Από κοινού, οι δύο αυτές αλληλένδετες πρακτικές καθιστούν δυσκολότερο για τις αρχές να προλαμβάνουν και να εντοπίζουν την είσοδο δόλιων ή εγκληματικών παραγόντων σε έναν χώρο εργασίας.

Στην πράξη, για πολλούς εργαζόμενους και πολλές επιχειρήσεις το γεγονός αυτό δεν αποτελεί έκπληξη. Η αύξηση του αριθμού των χώρων εργασίας, στους οποίους δεν διενεργούνται επαρκείς έλεγχοι και οι ευθύνες υποδιαιρούνται, διαχέονται και μετακυλίονται προς τα κάτω, αποτελεί πηγή δυσαρέσκειας εδώ και πολλά χρόνια.

Ανταποκρινόμενα στις προκλήσεις αυτές, τα κράτη μέλη προσπάθησαν να εντείνουν και να ενισχύσουν τους ελέγχους, καθώς και να λάβουν μέτρα για την πρόληψη των συνηθέστερων μορφών κατάχρησης. Έχουν καταβάλει προσπάθειες για τον περιορισμό των μακρών αλυσίδων υπεργολαβίας, την ενίσχυση των απαιτήσεων περί ευθύνης, την αύξηση της ανταλλαγής πληροφοριών και τη δημιουργία ειδικών μονάδων ελέγχου που εστιάζουν στον εντοπισμό και στην εξάλειψη της εργασιακής εκμετάλλευσης και κατάχρησης. Οι εθνικοί και τομεακοί κοινωνικοί εταίροι έχουν επίσης αντεπεξέλθει στην πρόκληση και έχουν αναλάβει αυτόνομες πρωτοβουλίες για να συμβάλουν στην εξυγίανση των τομέων τους, ενώ παράλληλα έχουν ωθήσει από κοινού τις κυβερνήσεις τους να πράξουν περισσότερα. Είναι

σαφές ότι οι προσπάθειες αυτές είχαν σημαντικά θετικά αποτελέσματα, αλλά είναι επίσης σαφές ότι δεν αρκούν και ότι πρέπει να καταβληθούν περισσότερες προσπάθειες.

Οι προκλήσεις γίνονται ιδιαίτερα αισθητές όταν πρόκειται για εταιρείες που δραστηριοποιούνται σε διασυνοριακό επίπεδο, καθώς η διασυνοριακή συνεργασία μεταξύ των αρχών επιβολής, η ανταλλαγή πληροφοριών και τα νομικά πλαίσια δεν συμβαδίζουν με τις επιτόπιες εξελίξεις. Εάν δεν υπάρξει ενιαία ευρωπαϊκή αντίδραση, καθίσταται ευκολότερο για τους δόλιους και εγκληματικούς παράγοντες να εκμεταλλεύονται τις αδυναμίες της ενιαίας αγοράς. Υπάρχουν επίσης αρκετές περιπτώσεις, κατά τις οποίες τα κράτη μέλη αντιμετώπισαν νομικές προκλήσεις όταν ανέλαβαν δράση ενάντια στην εργασιακή εκμετάλλευση και επιχείρησαν να διασφαλίσουν τον θεμιτό ανταγωνισμό, παραπέμποντας συχνά στο ενωσιακό δίκαιο.

Ως εκ τούτου, η εργασιακή εκμετάλλευση εν γένει και οι καταχρηστικές μορφές υπεργολαβίας και εργασιακής διαμεσολάβησης ειδικότερα, απαιτούν συντονισμένη αντίδραση σε ευρωπαϊκό επίπεδο.

Η επιτυχής αντίδραση σε αυτές τις προκλήσεις πρέπει να καταστήσει τα επιχειρηματικά μοντέλα των υπαιτίων απάτης και των εγκληματιών μη επικερδή, προστατεύοντας κατ’ αυτόν τον τρόπο τους εργαζόμενους και διευκολύνοντας τη ζωή όλων των νομοταγών επιχειρήσεων. Η αντίδραση αυτή θα πρέπει να βασίζεται σε τρεις πυλώνες:

1. την πρόληψη, καθιστώντας όσο το δυνατόν δυσκολότερη την άσκηση δόλιων δραστηριοτήτων

2. τον έλεγχο, καθιστώντας τον κίνδυνο ανακάλυψης όσο το δυνατόν υψηλότερο

3. τις κυρώσεις, διασφαλίζοντας ότι οι συνέπειες γίνονται έντονα αισθητές από όσους συλλαμβάνονται

Τέλος, ευελπιστώ ότι η παρούσα έκθεση θα συμβάλει στην εντατικοποίηση της καταπολέμησης της εργασιακής εκμετάλλευσης, με έμφαση σε καταχρηστικές μορφές υπεργολαβίας και εργασιακής διαμεσολάβησης, συγκεντρώνοντας ευρεία υποστήριξη από όλο το πολιτικό φάσμα και από τους κοινωνικούς εταίρους. Μολονότι οι απόψεις μπορεί να διαφέρουν ως προς τις ακριβείς λύσεις, ευελπιστώ ειλικρινά ότι άπαντες συμφωνούμε ότι τα προβλήματα αυτά υφίστανται όντως στην ευρωπαϊκή αγορά εργασίας, εντείνονται και χρήζουν επείγουσας προσοχής.

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ: ΔΗΛΩΣΗ ΕΙΣΗΓΗΣΕΩΝ

Σύμφωνα με το άρθρο 8 του παραρτήματος Ι του Κανονισμού, ο εισηγητής δηλώνει ότι έχει συμπεριλάβει στην έκθεσή του εισηγήσεις για θέματα που αφορούν το αντικείμενο του φακέλου που έλαβε, κατά την εκπόνηση του σχεδίου έκθεσης, από τους ακόλουθους εκπροσώπους συμφερόντων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της διοργανικής συμφωνίας για ένα υποχρεωτικό μητρώο διαφάνειας[1] ή από τους ακόλουθους εκπροσώπους δημόσιων αρχών τρίτων χωρών, συμπεριλαμβανομένων των διπλωματικών αποστολών και πρεσβειών τους:

1. Εκπρόσωποι συμφερόντων που εμπίπτουν στο πεδίο εφαρμογής της διοργανικής συμφωνίας σχετικά με υποχρεωτικό μητρώο διαφάνειας
3F Byggegruppen
3F Transport
BUSINESSEUROPE
Byggföretagen
Byggnadsarbetareförbundet
CEEMET
Confederation of Swedish Enterprise
Danish Trade Union Confederation EU Office
Deutscher Gewerkschaftsbund
European Builders Confederation
European Construction Industry Federation
European Federation of Building and Woodworkers
European Federation of Food, Agriculture and Tourism Trade Unions
European Trade Union Confederation
European Trade Union Institute
European Transport Workers' Federation
Fagbevægelsens Hovedorganisation
Fastighetsanställdas Förbund
Friedrich-Ebert-Stiftung
Göteborgs Räddningsmission
HOTREC
IF Metall
IndustriAll
Kommunalarbetareförbundet
LO
LO Norge
NHO - Norway
Rättvist Byggande
Svensk Byggkontroll
Swedish Trade Union Office

[1] Διοργανική συμφωνία της 20ής Μαΐου 2021, μεταξύ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Ευρωπαϊκής Επιτροπής για ένα υποχρεωτικό Μητρώο Διαφάνειας (ΕΕ L 207 της 11.6.2021, σ. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/agree_interinstit/2021/611/oj).

The Adecco Group
Transportarbetareförbundet
UNI Europa
Unionen
World Employment Confederation-Europe
2. Εκπρόσωποι δημόσιων αρχών τρίτων χωρών, συμπεριλαμβανομένων των διπλωματικών αποστολών και πρεσβειών τους

Ο ανωτέρω κατάλογος συντάσσεται υπό την αποκλειστική ευθύνη του εισηγητή.

Όταν φυσικά πρόσωπα προσδιορίζονται στον κατάλογο με το όνομά τους, με τα καθήκοντά τους ή και με τα δύο, ο εισηγητής δηλώνει ότι έχει υποβάλει στα ενδιαφερόμενα φυσικά πρόσωπα την Ανακοίνωση περί προστασίας δεδομένων αριθ. 484 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου (https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do), η οποία ρυθμίζει τους όρους που ισχύουν για την επεξεργασία των προσωπικών τους δεδομένων και τα δικαιώματα που συνδέονται με την εν λόγω επεξεργασία.